

Prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (judecător: Iraida Secieru)

Dosarul nr. 2ac-608/16

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău

D E C I Z I E

Dispozitiv

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată, judecător: Nina Vascan

Judecători: Veronica Negru și Eugenia Fistican

Cu participarea grefierului: Stella Ceban

examinând în ședință apelul declarat de către SC „COMSALES GRUP” SRL prin intermediul avocatului Topală Igor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „COMSALES GRUP” SRL împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL privind încasarea sumei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a), art. art. 389-390 CPC RM, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de către SC „COMSALES GRUP” SRL prin intermediul avocatului Topală Igor.

Se menține hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „COMSALES GRUP” SRL împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL privind încasarea sumei.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni.

Președintele ședinței, judecător: Nina Vascan

Judecători: Veronica Negru

Eugenia Fistican

Prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (judecător: Iraida Secieru)

Dosarul nr. 2ac-608/16

Curtea de Apel Chișinău

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată, judecător:

Nina Vascan

Judecători:

Veronica Negru și Eugenia Fistican

Cu participarea grefierului:

Stella Ceban

examinând în ședință apelul declarat de către SC „COMSALES GRUP” SRL prin intermediul avocatului Topală Igor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „COMSALES GRUP” SRL împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL privind încasarea sumei,

împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului.

1. La 05 ianuarie 2016, reclamanta SC „COMSALES GRUP” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL privind încasarea sumei.
2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 12.12.2012 părțile au încheiat contractul nr.2/12-12 conform căruia, reclamantul în calitate de antreprenor s-a obligat să execute lucrarea de confecționare a unei cazangerii pentru pîrît. Ultimul în calitate de client s-a obligat să achite prețul conform sumei și termenilor stabiliți. S-a mai indicat în cererea de chemare în judecată că prețul lucrării a fost stabilit de 190000 lei.
3. Afirmă reclamanta că, conform pct.2.4. al contractului s-a stabilit graficul achitării prețului și anume 100000 lei în decurs de trei zile de la momentul încheierii contractului; 50000 lei în decurs de șapte zile de la momentul achitării primului avans; 30000 lei în decurs de paisprezece zile de la momentul achitării primului avans și suma de 10000 lei în decurs de trei zile de la momentul finisării lucrării.
4. Afirmă reclamanta că, pîrîtul și-a executat obligațiile contractuale parțial și a achitat doar suma de 100000 lei, înregistrînd datorie în sumă de 90000 lei.
5. A mai indicat reclamanta că, a expediat în adresa pîrîtei, la data de 24.12.2015, pretenția prin care a solicitat acestuia onorarea obligației de ridicare a lucrării și plății integrale a costului acesteia în termen de trei zile. Iar la data de 30.12.2015, pîrîta a expediat o scrisoare în adresa reclamantei indicînd că nu și-a onorat obligația de plată, deoarece reclamanta nu și-a executat obligația corelativă de finisare a lucrării și nu a fost semnat un act de predare primire între părți și că contractul a fost reziliat în temeiul pct.8.2. al contractului din motivul că de la încheierea lui au expirat trei ani.
6. Menționează reclamanta că, de fapt, răspunsul dat este o eschivare a pîrîtei de la executarea obligațiilor și că acesta nu a avut nici un impediment să-și ridice lucrarea, care era finisată din luna ianuarie 2012.
7. Totodată, susține reclamanta că, pct.8.2. al contractului invocat de pîrîta nu are relevanță, deoarece în baza acestuia clientul avea dreptul să rezilieze contractul în cazul în care antreprenorul refuza să efectueze lucrarea sau fără temei nu a început executarea lucrării.
8. Mai mult, indică reclamanta că pîrîta nu a expediat o solicitare de reziliere a contractului, iar lucrarea fiind finisată din luna decembrie 2012, pîrîtul nu a manifestat nici un interes referitor la soarta acesteia.
9. La fel, a făcut referire la termenul contractului și a indicat că acesta a fost semnat la data de 12.12.2012, lucrarea urmînd să fie efectuată în termen de 30 zile de la momentul achitării avansului de 100000 lei. Avansul dat a fost achitat la data de 14.12.2012, respectiv lucrarea urma să fie finisată la data de 14.01.2013 de cînd și urmează să se calculeze termenul de adresare în instanță pentru reclamant.
10. S-a mai indicat în cererea de chemare în judecată că dat fiind neexecutarea obligației contractuale corespunzător, pîrîta se află în

întârziere pentru care conform normelor legale urmează să achite dobînda de întîrziere, iar conform normelor contractuale urmează să achite penalitate de întîrziere.

11. Solicitat reclamanta SC „COMSALES GRUP” SRL încasarea din contul pîrîtei SC „Instaltermo Impex” SRL în beneficiul său a datoriei conform contractului în sumă de 90000 lei, penalitatea de întîrziere în sumă de 34770 lei și dobînda de întîrziere în sumă de 36825 lei, precum și cheltuielile de judecată - taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 4848 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8000 lei.

Poziția instanței de fond.

12. Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantei.

13. Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la 03 mai 2016, SC „COMSALES GRUP” SRL prin intermediul avocatului Topală Igor, a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea sa fie admisă în sensul declarat.

Argumentele părților.

14. În motivarea apelului, apelanta a criticat hotărîrea primei instanțe și a indicat că aceasta este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente. Totodată, au fost încălcate normele de drept material.
15. În ședința de judecată, reprezentantul apelantei SC „COMSALES GRUP” SRL – avocat Topală Igor nu s-a prezentat, deși a fost legal citat despre data, ora și locul ședinței de judecată anterioare din 12.11.2016, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.f.d.119-120).
16. Astfel, ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu prevederile:

- art. 102 alin. (4)¹) CPC, care reglementează expres că, *participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară,*
- art. 379 alin. (1) CPC care statuează expres că, *neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului,*

Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantei SC „COMSALES GRUP” SRL, citată legal.

17. Administratorul intimatei SC „Instaltermo Impex” SRL – Globa Igor, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată indicînd că, motivele expuse în apel sînt declarative și fără suport probator.

Termenul de declarare a apelului.

18. Colegiul civil și de contencios administrativ reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
19. Din actele pricinii rezultă că hotărîrea atacată cu apel a fost pronunțată la 26 aprilie 2016 (f.d.98), iar apelul declarat a fost depus la 03 mai 2016 (f.d.113).
20. Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanța de apel constată că apelul a fost depus în termen.

Aprecierea instanței de apel.

21. Audiînd explicațiile participanților la proces, studiînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către SC „COMSALES GRUP” SRL, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.
22. În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.
23. În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărîrea primei instanțe.
24. Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 12.12.2012, între părți a fost încheiat contractul nr.2/12-12, acest fapt fiind invocat de reclamant, recunoscut de pîrît și confirmat prin contractul nemijlocit semnat de ambele părți.(f.d.9-11)
25. La fel, s-a constatat că, conform condițiilor contractuale, reclamantul, în calitate de antreprenor, urma să îndeplinească pentru pîrît, în calitate de client, o lucrare conform pct.1 al contractului și anume, confecționarea unei cazangerii cu parametrii, caracteristicile și dimensiunile indicate în acest punct al contractului. La fel, în punctul dat sunt enumerate lucrările pe care urma să le îndeplinească reclamantul.(f.d.9)

26. S-a mai constatat că, conform pct. 2 al contractului, părțile au stabilit prețul lucrării de 190000 lei și modalitatea de achitare după cum urmează: 100000 lei în decurs de trei zile de la momentul încheierii contractului; 50000 lei în decurs de șapte zile de la momentul achitării primului avans; 30000 lei în decurs de paisprezece zile de la momentul achitării primului avans și suma de 10000 lei în decurs de trei zile de la momentul finisării lucrării.
27. Tot din materialele cauzei rezultă că, pîrîtul și-a executat obligațiile contractuale parțial și a achitat doar suma de 100000 lei, înregistrînd datorie în sumă de 90000 lei. Iar reclamanta a expediat în adresa pîrîtei, la data de 24.12.2015, pretenția prin care a solicitat acesteia onorarea obligației de ridicare a lucrării și plății integrale a costului acesteia în termen de trei zile, însă pîrita a refuzat, motiv pentru care SC „COMSALES GRUP” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată.
28. Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL – Globa Igor, reclamanta SC „COMSALES GRUP” SRL a solicitat încasarea din contul pîrîtei SC „Instaltermo Impex” SRL în beneficiul său a datoriei conform contractului în sumă de 90000 lei, penalitatea de întîrziere în sumă de 34770 lei și dobînda de întîrziere în sumă de 36825 lei, precum și cheltuielile de judecată - taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 4848 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8000 lei. (f.d.4-7).
29. Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în fond, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia integral (f.d.f.d.98, 103-111).
30. Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, analizînd materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de fond este una întemeiată și legală.
31. Verificînd argumentele apelului în raport cu materialele cauzei Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră criticile invocate neîntemeiate.
32. Prima instanță a stabilit corect situația de fapt și de drept în cauza dată, a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și a emis o hotărîre întemeiată și legală care corespunde legislației în vigoare pornind de la următoarele.
33. Potrivit art. 26 CPC, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încît nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.
34. Concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerea acțiunii este justă, ea avînd la bază cumulumul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 CPC RM.
35. Prima instanță a stabilit corect situația de fapt și de drept în cauza dată, a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și a emis o hotărîre întemeiată și legală care corespunde legislației în vigoare.
36. Astfel, potrivit art. 118 CPC RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. În cazul nerespectării prevederilor legii privind legalizarea probelor ori al pierderii unui document autentic, efectul defavorabil al nedovedirii afirmațiilor referitoare la circumstanțele de fapt ale pricinii va cădea asupra părții sau altui participant la proces care a avut posibilitatea și care trebuia să se asigure pînă la judecată cu probă veridică fără a suscita îndoieli.
37. Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art.art. 512, alin.(I), art.5¹⁴ Cod civil, prevăd expres că, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
38. Conform art.572, alin.(I)-(2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună- credință, la locul și în momentul stabilit.
39. Conform art.946 Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atît producerea sau transformarea unui bun, cît și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.
40. Raportînd la caz cadrul legal enunțat și reieșind din constatările enunțate, Colegiul judiciar concluzionează că, prima instanță corect a respins pretenția reclamantei-apelante SC „COMSALES GRUP” SRL cu privire la încasarea datoriei în baza contractului nr.2/12-12 din 12.12.2012. Deoarece, de către reclamanta-apelantă nu a fost prezentată nici o probă care ar confirma executarea, inclusive

înmisarea lucrării în termenul stabilit conform contractului enunțat.

41. Or, în pct.5 al contractului încheiat între părți, se indică expres că, antreprenorul urmează să îndeplinească lucrarea conform contractului în termenii stabiliți în acesta - adică în termen de 30 zile calendaristice de la momentul achitării avansului de către pîrît, ceea ce în prezenta speță nu s-a constatat.
42. Prin urmare, Colegiul menționează că, instanța de fond corect a reținut că odată ce reclamanta-apelantă nu și-a executat obligația sa contractuală și nu a îndeplinit lucrarea în termenul stabilit în contract, acesta este lipsit de dreptul de a cere retribuția, acest fapt fiind stabilit și prin lege.
43. Astfel, art.955, alin.(1) Cod civil, stabilește că dacă terminarea lucrării devine imposibilă din motive independente de voința părților, antreprenorul nu are dreptul să ceară plata retribuției.
44. Argumentele apelantei – reclamante precum că, a executat lucrările în termenul stabilit în contractual încheiat între părți, nu pot fi reținute, or, de către reclamanta – apelantă nu au fost prezentate careva acte ce ar confirma acest fapt.
45. De menționat că, nu a fost prezentat un act de predare-primire a lucrărilor dintre părți, în timp ce un asemenea act este unul obligatoriu în virtutea raportului dintre părți și a lucrării ce urma a fi executată, or, obiectul contractului urmează să corespundă anumitor indici parametri, respectarea cărora urmează să fie apreciată la predarea bunului, cînd clientul poate înainta pretențiile, în cazul existenței neconcordanțelor referitor la calitatea lucrării, viciile înregistrare, abaterile de la executarea lucrării.
46. În acest sens, Colegiul reiterează prevederile art. 955 Cod civil, care statuează expres că, reclamantul nu are dreptul la solicitarea retribuției, dat fiind neexecutarea lucrării de către reclamant din motive ce nu țin de voința părților și mai ales nu țin de pîrît. Ori, pîrîtul la termenul stabilit conform contractului era disponibil să ridice lucrarea, altfel, nefiind înțeles comportamentul acestuia de a da comandă la executarea unei lucrări și să nu se prezinte să o ridice. Tot aici, este necesar de subliniat faptul că reclamantul urmează să suporte consecințele neexecutării lucrării în termen - de a nu putea pretinde la plata retribuției, dat fiind că în speță nu sunt întrunite excepțiile stabilite la art.955, alin.(2) Cod civil, prin urmare lipsînd condițiile statuate la norma dată care în ansamblu ar acorda dreptul antreprenorului de a primi retribuția, odată ce neexecutarea lucrării nu ține de client.
47. De asemenea, și pct.8.2 al contractului prevede că contractile se rezolvă, în cazul în care antreprenorul refuză și/sau nu începe executarea lucrării în termen conform condițiilor contractuale. Astfel, apelanta-reclamanta nu a început, iar dacă a început nu a finisat în termen lucrarea conform condițiilor contractuale, împrejurare în care contractul se consideră reziliat din vina acestuia, prin urmare nu poate pretinde plata retribuției, aceasta fiind o consecință legală stabilită în acest sens.
48. Deci, prima instanță corect a constatat că, apelanta - reclamanta nu și-a executat obligațiile contractuale și nu a construit cazangeria în termenul stabilit, deoarece nu a prezentat probe care ar confirma contrariul. Iar, pîrîta - intimată nu poate fi impusă la plata sumei pentru un serviciu, o lucrare de care nu a beneficiat, odată ce neexecutarea lucrării de către reclamantă nu-i este imputabilă pîrîtei.
49. Pe cale de consecință, Colegiul civil consideră că, prima instanță corect a respins și pretențiile privind încasarea dobînzii și penalității de întîrziere, or, deși conform contractului și respectiv legii este stabilit dreptul reclamantului- apelant de a pretinde la penalități și dobînzii de întîrziere, deoarece în prezenta speță sau nu se înregistrează o neexecutare și /sau executare necorespunzătoare din partea a pîrîtului referitor la achitarea prestației, aceasta datorîndu-se neexecutării obligației contractuale din partea reclamantului, cînd nu a executat lucrarea conform condițiilor și în termenul stabilit în contract, pîrîtul nefiind obligat să achite pentru un serviciu, lucrare de care nu a beneficiat.
50. În asemenea circumstanțe, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră că instanța de fond temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată, iar argumentele invocate de către apelanta SC „COMSALES GRUP” SRL în acest sens nu pot fi reținute, conform celor expuse.
51. Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către apelantă sunt neîntemeiate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărîrea instanței de fond.
52. În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a), art. art. 389-390 CPC RM, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Se respinge apelul declarat de către SC „COMSALES GRUP” SRL prin intermediul avocatului Topală Igor.

Se menține hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „COMSALES GRUP” SRL împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL privind încasarea sumei.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni.

Președintele ședinței, judecător:

Nina Vascan

Judecători:

Veronica Negru

Eugenia Fistican